

W. Nielsen: Jeg er enig med den højtærede Kultusminister i, at det ærede Medlem fra Vejle (Falkenstjerne) vist ikke særlig kan mene, at hans Udtalelser, hvis de bleve hylbøde af ret mange af de ærede Medlemmer her i Tinget, vilde gøre, at dette Lovforslag blev til Lov. Jeg opfattede da ogsaa hans Tale som, et meget interessant, lidt akademisk Foredrag, men det opstillede dog nogle Fordringer, hvis Opfyldelse rigtig nok vilde hindre dette Lovforslag i at blive til Lov. For øvrigt kan jeg ikke rigtig indrømme det ærede Medlem, at en Vægprædikanter, om man vil kalde dem saa, vilde have saa stor Betydning herhjemme. Vi have jo en hel Del Vægprædikanter Danmark rundt, som i alt Fald efter min Mening, ikke kunne siges at gøre noget særlig betydeligt Arbejde for det danske Folk. Jeg betragter ikke den højtærede Ministers Udtalelser som en fuldstændig Afvisning fra Ministerens Side. Jeg indrømmer, at det var meget forsigtige Udtalelser, som støttede sig endogsaa i overordentlig stærk Grad til, hvad det høje Ting her ovenover vil mene om den Sag, men som en fuldstændig Afvisning betragtede jeg dem ikke. Derjom vi skulde vente, til den Paragraf i Grundloven for Fyldest om en Forsatning for den danske Folkekirke, og saa først skulde til at afgøre, om Menigheden skal deltage i Præstevalget, komme vi jo muligvis til at vente grumme længe. Der er vist ikke nogen særlig Sans herhjemme for at faa et særligt Organ for Kirken nu. Jeg tror derimod, at man maatte kunne forudsætte i Rigsdagen herhjemme, saa meget alment Frisind, at der, baade fra Tinget ovenover og fra dette Ting, kunde ske den virkelige ganske naturlige Indrømmelse, at de Menneker, som skulde benytte Præsterne, ogsaa faa Ret til at være med i Afgørelsen af, hvilken Præst de skulde have, netop fordi det er et aandeligt Forhold — for en Del da — der derigennem skulde begrundes. Det er netop min Tillid til den almindelige frisindede Betragtning, der gør, at jeg virkelig antager, at et Lovforslag omtrent som dette eller et i samme Retning vilde kunde tænkes gennemført i den nærmeste Fremtid.

Falkenstjerne: Det er kun ganske faa Bemærkninger, jeg skal gøre. Naar det baade fra den højtærede Kultusministers Side og fra det ærede Medlem, der nu satte sig, blev gjort gældende, at de Udtalelser, jeg var fremkommet med for, ikke kom frem paa rette Sted, naar de kom her, men at de hørte hjemme i en kirkelig Forsamling, saa vil jeg for det første gøre opmærksom paa,

at denne kirkelige Forsamling findes ikke, og naar de derfor overhovedet skulle komme frem paa et Sted, hvor der kan være Tale om, at der kan øves nogen Indflydelse i saa Henseende, gives der ikke noget andet Sted, hvor de kunne fremføres, end i den danske Rigsdag. Jeg skal endvidere tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, at dette jo ogsaa er en Opfattelse, der næres i kirkelig interesserede Kredse heri Landet, idet der for en Del Aar siden, det ligger vel en halv Snes Aar tilbage nu, er indkommet en Adresse til den danske Rigsdag om at søge at fremme Love i den Retning, som jeg her har omtalt, saa i disse Kredse har man i ethvert Tilfælde antet den danske Rigsdag for at være det Sted, fra hvilket man bedst kunde vente Støtte for den Slags Ting, og hvor man ogsaa kunde vente, at der kunde gøres en Indflydelse gældende i saa Henseende. Jeg skal endvidere gøre opmærksom paa, at de Forhold, jeg berørte, ere Forhold, som i dette Øjeblik høre ind under en fuldstændig verdslig Institution, nemlig den ærede Kultusministerium. Det er altsaa i dette Øjeblik en politisk Institution — i ethvert Tilfælde er da Kultusministeren en udelukkende politisk Personlighed — der afgør disse Ting. De Sager, som afgøres af ham, ere jo bl. a. baade Spørgsmaalet om teologisk Etzamen og om Afgangsbetingelserne til Præsteembeder her i Landet — de høre ind under den højtærede Kultusminister eller i ethvert Tilfælde ind under Lovgivningsmagten — og Spørgsmaalet om Præsteløstet hører fuldstændig ind under Kultusministeren. Der aflægges nemlig to Løfter fra Præstens Side, nemlig dels et Løfte overfor Biskopperne — det er et Løfte af gejstlig Karakter — og dels det Løfte, som jeg hentydede til, nemlig Præsteløstet, som aflægges overfor Ministeriet. Dette er et Løfte af rent administrativ Karakter. Hvis man ønsker, at Lovgivningsmagten skal have Indflydelse paa Administrationen af Folkekirken, er det ganske naturligt i Rigsdagen at fremdrage disse Sager, og Rigsdagen bør efter min Opfattelse have Indflydelse derpaa. Overhovedet tror jeg, at det er Folketingets gamle Opfattelse, at Folkekirken har sin naturlige Repræsentation — jeg vil ikke sige i Folketinget, men i Rigsdagen, skønt jeg godt kunde fristes til at sige i Folketinget, men jeg tror, at Folketingets gamle Opfattelse er den, at Folkekirken som en af Staten støttet Institution ogsaa har sin Repræsentation sammesteds, hvor Folket har sin Repræsentation for sine andre Anliggender. Jeg tror derfor ikke, at den Be-